

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/17/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814201372
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814201372.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: BL Telecom collection, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 47 150 513, právne zast. SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711 proti žalovanému : Y. V., W.. X.XX.XXXX, F. XXX XX U., L. XXX/XX, o zaplatenie 178,95 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovanej sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 178,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 178,95 eur od 26.2.2011 do zaplatenia a trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako postupca a žalobca ako postupník uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok na žalobcu, vrátane pohľadávky voči žalovanému vedeného pod referenčným číslom 9001278358. Žalovaný ako záujemca uzavrel s právnym predchodcom žalobcu ako poskytovateľom v zmysle ust. § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZE“) Zmluvu o pripojení (ďalej len „Zmluva“). Predmetom Zmluvy bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu (ako podnikom v zmysle ust. § 4 ods. 8 ZEK) žalovanému (ako účastníkovi v zmysle ust. § 5 ods. 7 ZEK). Na základe predmetnej Zmluvy poskytoval právny predchodca žalobcu od účinnosť, Zmluvy žalovanému služby elektronickej komunikácie, najmä umožnil žalovanému uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla, udržiaval telekomunikačnú sieť nepretržite v prevádzkovom stave, poskytoval žalovanému servisné služby a ďalšie služby v zmysle Zmluvy a Všeobecných podmienok. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať služby elektronickej komunikácie, a to najmä uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla a platiť za ne riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku podľa zvoleného programu služieb. Právny predchodca žalobcu riadne poskytoval žalovanému vyššie uvedené služby a ich cenu vyčistil v zmysle Zmluvy a aktuálneho Cenníka faktúrou č. 7101149734, splatnou dňa 25. 2. 2011, znejúcou na sumu vo výške 178,95 eur. Žalovaný nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo Zmluvy a cenu riadne poskytnutých služieb žalobcovi nezaplatil, resp. nezaplatil ich pomernú časť, čím porušil povinnosti jemu vyplývajúce zo Zmluvy v spojení so Všeobecnými podmienkami. Celková neuhradená suma v čase postúpenia pohľadávky bola 178,95 eur. Úhrady po postúpení pohľadávky boli v sume 0,00 eur. Aktuálna dlžná suma: 178,95 eur. Žalobca má právo na zaplatenie úrokov z omeškania podľa predpisov účinných k 31. 1.2013, nakoľko záväzkový vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol pred 1.2.2013, a to na úroky z omeškania vo výške 9,00% p.a. zo sumy 178,95 eur za obdobie odo dňa 26. 2. 2011 do zaplatenia.

Žalovaná sa k žalobe žalobcu nevyjadřila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, zmluvou o pripojení zo dňa 30.10.2008 a Dodatkom k zmluve, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., (ďalej len „Všeobecné podmienky“), Prílohou k Všeobecným podmienkam poskytovania predplatennej verejnej elektronickej komunikačnej služby Easy prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., faktúrou č. 7101149734, písomným podaním žalobcu zo dňa 15.5.2014 a zistil nasledujúci skutkový stav:

Žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 15.5.2014 uviedol, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovaného, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému (dotovaný mobilný telefón, prípadne ďalšie benefity poskytnuté žalovanému na službách). Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému telekomunikačné zariadenie Samsung E250 za cenu 1.00 Sk (0.03 eur) s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 3 690.00 Sk (122.49 eur). V uvedenom prípade teda žalovaný nebol sankcionovaný len za to, že nezaplatil platné faktúry, ale predovšetkým aj za to, že tým, že nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo teda naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá právnomu predchodcovi žalobcu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu so žalobcom. V uvedenom prípade je teda žalovaný sankcionovaný za to, že nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta/koncové zariadenie vypojené z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb poskytovaných prostredníctvom SIM karty/koncového zariadenia žalovanému), čím by žalovaný prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému mobilný telefón/koncové zariadenie za zľavnenú cenu. Neplnením záväzku viazanosti zo strany žalovaného vzniká na strane právneho predchodcu žalobcu škoda v sume rozdielu medzi plnou cenou mobilného telefónu a akciovou cenou mobilného telefónu. Práve zmluvná pokuta v danom prípade plní paušalizovanú náhradu takto vzniknutej škody na strane žalobcu. Zmluvná pokuta v tomto prípade plní aj funkciu preventívnu. Takéto dojednanie o zmluvnej pokute odráža uvedený skutkový stav, nakoľko podnik chráni pred zneužívaním kúpy mobilného telefónu za akciovú cenu zo strany špekulatívnych zákazníkov. V opačnom prípade, pri neexistencii zmluvnej pokuty za porušenie povinností zo strany zákazníka, v dôsledku ktorého dochádza k vypojeniu SIM karty z prevádzky a teda k prerušeniu využívania a tým aj platenia za služby zo strany zákazníka, by podnik nemohol zákazníkom poskytnúť benefit v podobe zľavnenej ceny za kúpu mobilného telefónu, ale musel by mobilný telefón predávať za plné neakciové ceny. Dohodnutá zmluvná pokuta nezabezpečuje uhradenie faktúr za poskytnuté telefonické služby a jej výška nie je ovplyvnená výškou nezaplatených faktúr za telefonické služby. Výška zmluvnej pokuty závisí od hodnoty poskytnutých benefitov v čase uzavretia zmluvy (hodnota dotácie na mobilný telefón, hodnota iných poskytovaných benefitov). Výška zmluvnej pokuty je teda závislá od rizika, ktoré môže právnomu predchodcovi žalobcu vzniknúť v prípade, ak žalovaný načerpá všetky benefity a nezaplatí právnomu predchodcovi žalobcu žiadnu platbu. Žalovaný mal možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty, a to tým, že mal možnosť výberu do akého zmluvného vzťahu s právnom predchodcom žalobcu vstúpi. Žalovaný mal možnosť jednak výberu medzi zmluvou o pripojení bez kúpy akciového mobilného telefónu alebo zmluvy o pripojení s kúpou akciového mobilného telefónu. Žalovaný mal zároveň na výber aký mobilný akciový telefón si kúpi a aká bude dotácia zo strany žalobcu na kúpnu cenu tohto telefónu. Výška ceny mobilného telefónu totiž ovplyvňuje v značnej miere aj výšku zmluvnej pokuty. Žalovaný si teda dokonca ani nemusel mobilný telefón vybrať, čím by výška zmluvnej pokuty bola značne menšia, resp. žiadna. Žalovaný teda bol uzrozumený s tým, že ak sa rozhodne pre kúpu akciového telefónu a v závislosti od výberu konkrétneho telefónu bude závisieť aj výška jeho zmluvnej pokuty pre prípad porušenia jeho záväzkov. Žalovaný mal pri dohodnutí výšky zmluvnej pokuty značnú účasť a nie je pravdou, že nemal možnosť výšku zmluvnej pokuty ovplyvniť. Podľa právnej úpravy obsiahnutej v § 3a ods. 3 nariadenia vlády sa považuje za primeranú sankcia do výšky poskytnutej hodnoty peňažných prostriedkov, pričom ak sankcie dosiahnu hodnotu poskytnutých peňažných prostriedkov je možné ako sankciu ďalej len uplatňovať úroky z omeškania v zmysle nariadenia. Pri poskytnutí peňažných prostriedkov v sume napríklad 500,00 eur by podľa tohto ustanovenia nariadenia vlády mal veriteľ nárok na vrátenie

poskytnutej hodnoty 500,00 eur, na zaplataenie zmluvnej pokuty v sume 500,00 eur a zákonných úrokov z omeškania. V žiadnom inom predpise právneho poriadku Slovenskej republiky sa nevymedzuje pojem primeraná sankcia. Z uvedeného dôvodu v prípade poskytnutia mobilného telefónneho zariadenia v hodnote 500,00 eur, by bola primeraná zmluvná pokuta vo výške 1 000,00 eur, ktorá by pozostávala zo sumy 500,00 eur z titulu krátenia hodnoty poskytnutého telefónneho zariadenia a 500,00 eur z titulu sankcie za porušenie povinnosti. V prípade, ak by aj súd neuznal nárok žalobcu na zaplataenie zmluvnej pokuty, je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že právnemu predchodcovi žalobcu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému telekomunikačné zariadenie Samsung E250 za cenu 1.00 Sk (0.03 s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 3 690.00 Sk (122.49 eur). Hodnota dotácie právneho predchodcu žalobcu do kúpy tohto telefónneho zariadenia teda bola 3 689.00 Sk (122.45 eur).

Samotné porušenie akejkoľvek povinnosti nezakladá žalobcovi právo na uplatnenie zmluvnej pokuty či inej sankcie. Napríklad, ak by sa žalovaný dostal do omeškania so zaplataením niektorej z faktúr, no svoju povinnosť zaplatiť cenu poskytnutých služieb by splnil do 45 dní od splatnosti konkrétnej faktúry, nedošlo by k odpojeniu SIM karty. Právny predchodca žalobcu musel pristúpiť k odpojeniu poskytnutej karty SIM, aby predišiel ďalšiemu poskytovaniu služieb, ktoré žalovaný neuhrádza. Uplatnenie zmluvnej pokuty zo strany žalobcu je možné až na základe odpojenia SIM karty. V zmysle Všeobecných podmienok môže právny predchodca žalobcu vypojiť SIM kartu len v prípade podstatného porušenia taxatívne vymenovaných povinností žalovaného.

Zo zmluvy o pripojení zo dňa 30.10.2008 uzavretej medzi právny predchodcom žalobcu a žalovanou vyplýva, že žalobca poskytol žalovanej ako účastníkovi - fyzickej osobe nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol program služieb Fix 0. Predmetná zmluva bola uzavretá podľa § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

V Dodatku k zmluve o pripojení Fix sa žalovaná zaviazala, že po dobu 24 mesiacov od dátumu účinnosti tejto zmluvy nepožiadá o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopusť takého konania a ani neumožní také konania, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo zrušiť Zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať Zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinnosti zo strany Účastníka; za žiadosť o vypojenie SIM karty z prevádzky sa pritom považuje najmä výpoveď Zmluvy o pripojení Fix zo strany Účastníka, žiadosť o jej vypojenie v prípade straty alebo krádeže SIM karty, ako aj odstúpenie Účastníka od Zmluvy o pripojení z iného dôvodu, než je porušenie povinnosti na strane Podniku (bod 2. Dodatku).

Podľa bodu 3 Dodatku k zmluve o pripojení Fix v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c) alebo v bode 2 Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku (v sume 248,95 eur).

V zmysle čl. 5 bod 5.2 písm. b) Všeobecných podmienok okrem ďalších povinností uvedených vo Všeobecných podmienkach je účastník povinný najmä uhrádzať cenu za využívanie služieb v súlade so zmluvou a platným cenníkom.

Z čl.12 bod 12.1. a 12.2 Všeobecných podmienok vyplýva, že ak v lehote splatnosti nedôjde zo strany účastníka k úhrade akéhokoľvek peňažného záväzku alebo jeho časti zo zmluvy alebo z akéhokoľvek zmluvného vzťahu so spoločnosťou T- Mobile, má spoločnosť voči účastníkovi nárok na úrok z omeškania vo výške dvojnásobku základnej úrokovej sadzby určenej NBS platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku. V prípade, ak by výška úroku z omeškania stanovená podľa platnej právnej úpravy bola vyššia, ako je dohodnutá podľa prvej vety, má spoločnosť T- Mobile nárok na úrok z omeškania vo výške podľa takejto platnej právnej úpravy. Úrok z omeškania zo sumy nezaplataeného peňažného záväzku je splatný po uplynutí dňa, ktorý je ako deň splatnosti peňažného záväzku uvedený vo faktúre, ktorou spoločnosť vyúčtovala účastníkovi peňažný záväzok.

Podľa čl. 15 bod 15.3 písm. b) Všeobecných podmienok spoločnosť T-Mobile môže odstúpiť od zmluvy, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti tejto ceny.

Z čl. 17 bod 17.2. Všeobecných podmienok vyplýva, že zmluva, všeobecné podmienky ako aj vzťahy založené zmluvou a všeobecnými podmienkami, ktoré nie sú výslovne upravené v zákone, zmluve a všeobecných podmienkach, sa spravujú ustanoveniami ostatných príslušných právnych predpisov.

V čl. 19 bod 19.1. Všeobecných podmienok sa uvádza, že všeobecné podmienky sú spolu s cenníkom neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

V zmysle § 43 ods. 5 písm. b) zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanej faktúru č. 7101149734 zo dňa 8.2.2011 s dátumom splatnosti 25.2.2011 na zmluvnú pokutu v sume 248,85 eur.

Pohľadávka voči žalovanému bola na žalobcu postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2013, registrovanej aj na tunajšom súde, čím je preukázaná legitimácia žalobcu v tomto konaní.

Spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Všeobecných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu.

Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia

dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka vyplýva, že za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 OZ).

Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá podľa ust. § 43 a nasl. zák. č. 610/2003 Z. z. zmluva o pripojení s tým, že časť jej obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky a že právny predchodca žalobcu vystavil žalovanej vyššie uvedenú faktúru, ktorou jej vyúčtoval aj dojednanú zmluvnú pokutu.

Nárok uplatnený žalobcom v sume 178,95 eur predstavoval výlučne nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty tak, ako bola žalovanej vyúčtovaná vyššie uvedenou faktúrou, ktorý nárok žalobcu v žalobnom návrhu odvodzoval od skutočnosti, že žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce pre ňu z dojednaného zmluvného záväzku a to konkrétne, že riadne a včas neuhradila cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k vypojeniu jej SIM karty, pričom v ostatnom písomnom vyjadrení uviedol aj ďalšie skutočnosti odôvodňujúce jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Z ust. § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípad porušenia povinností plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka, a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o pripojení a dodatku k nej, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty.

Súd ďalej konštatuje, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keď v zmluve je priamo uvedené, že ju uzatvárala ako fyzická osoba - nepodnikateľ.

Tento vzťah medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok v súlade s ust. § 53 Občianskeho zákonníka bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaná zaviazala, že po dobu 24 mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať a to v súlade s jej záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre porušenie povinností tak, ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovanú zo zmluvy a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti.

Súd ďalej poukazuje na to, že dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaná len uskutočnila nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie viacerých pre žalovanú zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností. Obsahom ustanovenia dodatku, ktoré vymedzuje, za akých okolností možno zmluvnú pokutu požadovať, bolo porušenie akýchkoľvek povinností zo strany žalovanej, a to nielen vymenovaných povinností v dodatku. Zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu však v dodatku dohodnutá nebola. Práve táto skutočnosť spôsobuje nielen nerovnováhu v zmluvných vzťahoch, ale aj neprijateľnosť a v ďalšom dôsledku aj neplatnosť, pretože nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme, alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu. Spotrebiteľ má objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok, a to nielen vzhľadom na veľmi drobné a nečitateľné písmo, akým sú podmienky v dodatku k zmluve o pripojení uvedené, ale aj pre slovnú formuláciu jednotlivých zmluvných dojednaní a ich množstvo v jednom súvislom texte.

Zaplatenie zmluvnej pokuty bolo medzi účastníkmi konania dohodnuté v prípade porušenia hoci len jednej povinnosti žalovaným pri následnom vyradení SIM-karty z prevádzky a okrem prípadu, keď došlo k zániku zmluvy, bol právny predchodca žalobcu oprávnený pri ďalšom porušení niektorých z povinností žalovaného uplatňovať takúto zmluvnú pokutu opätovne, pokiaľ nedošlo k zániku zmluvy. Vypnutie SIM-karty účastníka z prevádzky totiž automaticky neznamenalo zrušenie alebo zánik zmluvy.

S ohľadom na vyššie uvedené je súd toho názoru, že dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve, preto je neplatné. Žalobca nemá právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 178,95 eur, keďže ju uplatnil na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Nemá právo ani na uplatňované úroky z omeškania, ktoré tvoria jej príslušenstvo.

Vyššie uvedený právny názor reflektuje judikatúru Krajského súdu v Prešove (na príklad rozhodnutie z 29.6.2011 č. k. 2Co/137/2010, rozhodnutie z 9.5.2011 č. k. 18Co/136/2010). Vyslovenie klauzuly o neprijateľnosti zmluvnej podmienky je postačujúce v jednom právoplatnom súdnom rozhodnutí a dôsledok v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je ten, že dodávateľ a žalobca nesmie túto neprijateľnú zmluvnú podmienku používať, a teda nesmie ani uplatňovať na súde nároky z takejto neprijateľnej podmienky.

Dojednanie ohľadne zmluvnej pokuty spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 OZ, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 OZ.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

Z tohto dôvodu súd žalobu žalobcu, ktorá sa týka tejto zmluvnej pokuty ako nedôvodnú zamietol.

Súd nemohol pristúpiť k moderácii zmluvnej pokuty, nakoľko táto je uplatňovaná z absolútne neplatného zmluvného dojednania. Zníženie zmluvnej pokuty podľa ustanovenia § 545 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 494 Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty. Uvedenú argumentáciu o nemožnosti úpravy neprijateľnej podmienky do prijateľnej podoby potvrdzuje aj rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 14.6.2012, v ktorom sa rozhodlo, že ak vnútroštátny súd rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom nemôže doplniť túto zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.

Napriek vyššie uvedenému súd ohľadom skutočností uvádzaných žalobcom v ostatnom písomnom vyjadrení poznamenáva, že skutočnosť, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej zľavnený telefón, resp. že jej umožnil na základe dodatku k zmluve kúpu za ním určenú zníženú kúpnu cenu, v danom prípade 1,-Sk (0,03 eur), považuje za prejav jeho marketingovej a obchodnej stratégie na trhu mobilných operátorov, keď je nepochybné, že k takémuto kroku, resp. k predaju za takýchto podmienok nebol nijako donucovaný, bolo to jeho dobrovoľné rozhodnutie podľa názoru súdu zamerané výhradne na účel získania klientov. Z rovnakých dôvodov neobstojí preto ani tvrdenie žalobcu o preventívnej funkcii dojednanej zmluvnej pokuty a prijateľnosti výšky zmluvnej pokuty. Čo sa týka žalobcom uvádzanej možnosti žalovanej ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty výberom zmluvy bez kúpy akciového telefónu a v prípade kúpy výberom mobilného telefónu a výškou dotácie zo strany predchodcu žalobcu na kúpnu cenu súd uvádza, že z dodatku k zmluve o pripojení nevyplýva, žeby žalovaná pri kúpe tzv. akciového telefónu bola oboznámená so skutočnou cenou mobilného telefónu a ani skutočnosť, že žalovaná mala poskytnuté mobilné zariadenie uhradiť počas doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo nedodržala, žiadne takéto prehlásenie, resp. dojednanie o úhrade skutočnej ceny zariadenia sa nenachádza ani v zmluve ani v dodatku, či všeobecných podmienkach. Z uvedených listín vyplýva jedine povinnosť žalovanej platiť poplatok za vybraný paušál, no nie sú tam žiadne ustanovenia o predaji telefónu na splátky počas doby viazanosti, dohodnuté mesačné splátky boli poplatkami za poskytované služby v rámci vybraného paušálu. K ďalším skutočnostiam uvádzaným žalobcom k primeranosti zmluvnej pokuty s odkazom na § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. súd poznamenáva, že uvedené ustanovenie pojednáva o spotrebiteľských zmluvách, predmetom ktorých je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, čo v danej veci nie je splnené, nakoľko predmetom zmluvy medzi predchodcom žalobcu a žalovanou bolo poskytnutie dojednaných telekomunikačných služieb v zmysle zákona o elektronických komunikáciách a predaj tzv. akciového mobilného telefónu. Taktiež je súd toho názoru, že tvrdenie žalobcu, že v prípade nepriznania nároku na zaplatenie celej zmluvnej pokuty má nárok na náhradu škody vo výške dotácie poskytnutej žalobcom na nákup mobilného zariadenia, samo osebe takéto právo nezakladá, keďže zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie.

Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti podľa § 420 Občianskeho zákonníka je:

1. porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu),
2. vznik škody ako majetkovej ujmy,
3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou,
4. zavinenie toho, kto škodu svojím protiprávnym úkonom spôsobil.

Ustanovenie § 420 OZ o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať jednak na prípad porušenia mimozávazkovej povinnosti (v tomto prípade ide o zodpovednosť ex delicto - škoda spôsobená mimo existencie záväzkového vzťahu medzi škodcom a poškodeným) a jednak na prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením zmluvnej (záväzkovej) povinnosti (ide o zodpovednosť charakteru ex contractu).

Podľa § 442 ods.1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnutné kumulatívne splnenie všetkých štyroch vyššie uvedených predpokladov. Pri neexistencii čo len jedného z nich zodpovednosť za škodu nie je daná.

Súdu v predmetnej veci absentuje ktorákoľvek z náležitostí potrebných pre vyvodenie zodpovednosti žalovanej za škodu vzniknutú žalobcovi tým, že odpredal mobilný telefón za cenu nezodpovedajúcu cene trhovej.

Podľa názoru súdu za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky žalobcu tento predáva mobilný telefón za nižšiu ako skutočnú cenu. Zľava na cenu mobilného telefónu tak nie je následkom (tvrdeného ale nepreukázaného) protiprávneho úkonu žalovanej, ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovanou. Tento zmluvný konsenzus nemôže byť zo strany žalobcu reparovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nesplnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu so žalovanou vkladal. K protiprávnemu zmenšeniu majetku žalobcu tak nedošlo, pretože tento za mobilný telefón obdržal dojednanú kúpnu cenu.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaná bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, preto má v zmysle ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku právo na plnú náhradu trov konania, avšak žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, preto jej súd ani ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.